

Kuopion kaupunki

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

18.11.2021

24 §

§ 24

Asianro 3417/11.01.00/2021

Maa-aineslupa / Kuljetus Taattola Oy / Halssi (297-499-15-479)**Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen
Alueellinen ympäristönsuojelu**

Kuljetus Taattola Oy hakee maa-aineslain 4 §:n mukaista lupaa maa-aineksen ottoon kiinteistöllä Halssi 297-499-15-479. Kyseessä on toiminnassa oleva maa-ainestentoalue, jolla on ollut toimintaa vuosikymmenien ajan. Toiminta-alue sijaitsee Nilsiä kirkonkylä (0853401) 1E -luokan pohjavesialueella

Ottamisalueen pinta-ala on 5,7 ha ja otettavan maa-aineksen kokonaisttomäärä on 550 000 m³ltr. Lupaa haetaan 15 vuodeksi.

Kuljetus Taattola Oy hakee alueelle maa-aineslain (555/1981) 21 §:n mukaista lupaa aloittaa maa-ainesten ottotoiminta ennen kuin lupapäätös on saanut lainvoiman.

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Kuljetus Taattola Oy
Vuotjärventie 904
73300 NILSIÄ
Y-tunnus: 0688474-0

Toiminta ja sen sijainti

Hiekan ja soran ottaminen.
Sijainti: Kuopion kaupunki, Nilsiä
Kiinteistötunnus: Halssi (297-499-15-479)
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N: 7009996, E: 552426

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 31.3.2021.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

Alueella on ollut maa-ainesten ottotoimintaa jo vuosikymmeniä. Viimeisin maa-aineslupa on ollut voimassa 14.6.2010-30.5.2020 (Nilsiä kaupungin ympäristölautakunta 14.6.2010 § 67).

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö sekä ympäristövaikutuksille herkäät kohteet

Soranottoalue sijaitsee Kuopion kaupungissa Nilsian kylässä tilalla Halssi 297-499-15-479. Alue sijaitsee noin 2 km Nilsian kirkonkylän luoteispuolella.

Alueella ei ole asemakaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2030 ottoalue sijoittuu pv1-pohjavesialueelle (merkinnällä osoitetaan vedenhankinnan kannalta tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesialueet), "Kuopio- Tahko matkailun kehittämiskäytävä" – sekä "Viitostien kehittämisyöhyke"- kehittämisaluemerkintöjen alueille. Nilsian keskustaajaman osayleiskaavassa ottoalue sijoittuu pv-aluemerkinnän sisäpuolelle sekä M-merkinnällä (maa- ja metsätalousvaltainen alue) osoitetulle alueelle.

Suunnitelma-alue on osa olemassa olevaa maa-ainesten ottoaluetta, jonka puusto on lähes kokonaisuudessaan poistettu. Ottoalueen lähiympäristö on maankäytöltään pääosin metsätalousmaata.

Alueen etelä- ja länsipuolella lähimmillään noin 25-37 metrin etäisyydellä sijaitsee yksityismailla olevia luonnonsuojelualueita. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamisen POSKI-projektissa ottoalueen etelä- ja länsipuolelle sijoittuva harjualueen osa on esitetty Pohjois-Savon loppuraportin liitteessä 4 luonnon ja maisemansuojelun kannalta arvokkaana harjualueena.

Soranottoalue sijaitsee Nilsian kirkonkylä (0853401) 1E -luokan pohjavesialueella. Lähin, Kankaan vedenottamo sijaitsee Nilsian keskustaajamassa noin 1 kilometrin päässä. Pohjavedenottamalla ei ole vesilain mukaista suoja-aluetta (VL 4:11 §) eikä määritettyjä suojavyöhykkeitä. Pohjavesialueella vuosien 2018-2019 aikana tehtyjen geologisten rakennetutkimusten ja mallinnusten mukaan pohjavesialueen vedenpinta vaihtelee noin +102 m mpy tasosta +114 m mpy tasoon. Ottoalueella ja sen länsiluoteispuolella pohjavettä esiintyy tehtyjen selvitysten mukaan vain ajoittain.

Lähin vesistö on Iso-Loutteisesta Iso-Kankaiseen laskeva Loutteispuro, joka sijaitsee lähimmillään noin 40-45 m päässä ottoalueen rajoista. Lähimmät järvet/lammet ovat suunnitelma-alueesta noin 650 m pohjoiseen sijaitseva Valkeinen, ottoalueen luoteispuolella noin 770 metrin etäisyydellä sijaitseva Iso-Loutteinen sekä Iso-Kankainen noin 1,9 km etäisyydellä ottoalueesta kaakkoon.

Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 330-400 m päässä ottoalueen pohjoispuolella Pajujärventien (seututie 5762) ja Valkeiskylän eteläpuolella. Lähin vapaa-ajan kiinteistö sijaitsee länsilounaassa noin 720 m päässä.

Alueen luonnonolosuhteet ja ympäristön tila

Suunnitelma-alue sijaitsee Nilsian kylän läpi kulkevan harjujonon lounaiskulmassa. Kyseessä on osa vanhaa maa-aineksenottoaluetta, jossa on ollut toimintaa vuosikymmeniä. Edellisen maa-aineksluvan alin ottotaso on ollut +118 (N60) eli noin +118,6 (N2000). Tämä on likimain saavutettu ottoalueen pohjoisosassa.

Alue rajautuu pohjoisosasta Kuljetus Taattola Oy:n maa-ainesalueeseen (Palokangas 297-499-111-0), jonka maa-aineslupa on voimassa vuoden 2024 loppuun saakka. Länsi-luoteisosassa hankealue rajautuu kiinteistöön Sorapenger (297-499-15-496), jossa soranotto on päättynyt vuonna 2015. Alueen itäpuolella kulkee Varpaisjärventie (seututie 577), jonka itäpuolelle sijoittuu metsäistä harjualueita, entinen Halssin tanssilava sekä pohjoisempänä maa-ainesten ottoalue (Ylätalo 297-499-10-92).

Alueen maaperä on Geologian tutkimuslaitoksen maaperäaineiston (1:20 000) tietojen perusteella valtaosin hiekkaa ja kallio kallioperäaineiston (1:20 000) mukaan tonaliittista migmatiittia. Alueella on tehty maatulvakuilutuksia pohjavesialueen geologisiin rakennetutkimuksiin liittyen ja niiden perusteella kalliopinnan on arvioitu mahdollisesti olevan ottoalueella noin tasolla +112...+114. Nykyinen maanpinnan korkeus ottoalueella on +118,5...+145 välillä. Maakerrospaksuus alueella arvioidaan olevan luokkaa 5-30 m, ollen paksuimmillaan ottoalueen kaakkoisnurkassa.

Suunnitelma-alueella ei ole erityisiä luontoarvoja, alueen metsä on pääosin kaadettu eikä alue ole enää luonnontilainen. Varpaisjärventietä mukailevan itäreunan luiska on jo osittain maisemoitunut. Lyhin etäisyys ottoalueen ja tien välillä on 20 m, ottoalueen etäisyys kiinteistörajaan on noin 10 m. Ottoalueen eteläpuoli on metsäaluetta ja ottoalue rajautuu 10 m etäisyydelle kiinteistön rajoista, lukuun ottamatta alueen kaakkoisosaa, missä ottoaluerajaus tekee mutkan voimalinjapylvään vuoksi.

POSKI-projektissa kohteen arvioinnissa harjualue on arvioitu luokkaan 4 (paikallisesti arvokas luonnon- ja maisemansuojelun kannalta), MaL- luokkaan 1 (ei maa-ainesten ottoa; hyvin merkittäviä tai merkittäviä luonto- ja maisematekijöitä, pohjavedenottamo, suuri- tai kohtalainen vahingollisten muutosten mahdollisuus) ja Poski-luokkaan 2 (maa-ainesten ottoon osittain soveltuva).

Alueen etelä- ja länsipuolta kiertää Loutteispuro, jonka yhteyteen sijoittuu yksityismailla sijaitsevia luonnonsuojelualueita. Lisäksi osat Loutteispuroa kuuluvat Natura 2000- ohjelman kohteeseen FI0600078 Loutteisen-Kuikkasuon-Tarpisen alue. Lyhin etäisyys ottoalueen ja Natura 2000- alueen välillä on noin 20-25 m ja ottoalueen ja luonnonsuojelun alueen välillä on noin 37 m. Natura 2000- kohteen tietolomakkeen mukaan Loutteispuron luonnonsuojelun alue on edustavaa lettorämettä ja rämelettoa, jonka kasvusto on edustava.

Loutteisen-Kuikkasuon-Tarpisen Natura 2000- alueen merkittävimpinä suojeluperusteina ovat luontotyytit 9050 Lehdot (19,9 ha), 91D0 Puustoiset suot (10 ha) sekä 7230 Letot (5,6 ha). Suojeluperusteina olevat merkittävimmät lajit uhanalaisluokitukseensa ovat isonuijasammal (*Meesia longiseta*) EN (erittäin uhanalainen), korpipohtosammal (*Herzogiella turfacea*) VU (vaarantunut) sekä kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*) NT (silmiä pidettävä).

Pohjaveden virtaussuunta pohjavesialueella on maa-ainesalueelta kohti vedenottamoita. Pohjavesialueella vuosien 2018-2019 aikana tehtyjen geologisten rakennetutkimusten yhteydessä toteutettua pohjavesialueen virtausmallinnusta ei ole ulotettu ottoalueelle saakka.

Halssi-Palokangas- alueelle on useita kertoja yritetty asentaa pohjaveden tarkkailuputkia, mutta kairaukset ovat päättyneet kallioon eikä pohjavettä ole kairauksissa esiintynyt. Ottoalueen lähimmät pohjavesiputken sijaitse-

vat alueen eteläpuolella Loutteispuron varressa (P34/18) sekä Varpaisjärventien itäpuolella (P37/18), ottoalueesta noin 200 m etäisyydellä. Havaintoputkesta P34/18 mitatut pohjaveden pinnantasot ovat +113,76 (5.11.2018) ja +113,69 (17.10.2018) (N2000). Putkesta P37/18 mitatut pohjaveden pinnantasot ovat +104,62 (5.11.2018) ja +105,6 (24.10.2018) (N2000). Ottoalueen pohjavedenpinnantason arvioidaan olevan hakemuksen mukaan noin tasolla +106 ... +107.

Kuvaus toiminnasta

Ottamisalueen koko on noin 5,7 ha ja siitä on laskettu saatavan soraa ja hiekkaa noin 550 000 m³ ktr. Vuotuinen ottomäärä on 36 700 m³ ktr. Ottotoimintaa jatketaan olemassa olevista rintauksista kohti ottoalueen rajoja sekä ottoalueen pohjalta alimpaan ottotasoon (+112). Metsämaana olevalta alueelta kaadetaan puusto ja alue raivataan ottamisen edistymisen myötä. Pintamaat läjitetään ottamisalueen reunoille käytettäväksi myöhemmin maisemoinnin yhteydessä.

Varpaisjärventien lähimmällä ottorajalla ottotoimintaa ei tehdä, koska ottotoiminta on jo ulotettu rajalle saakka. Ottotoiminta jatkuu nykyisestä luiskasta alaspäin. Alueen reunat luiskataan kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi.

Ottoalueen pohjoispuolella oleva kiinteistö (Palokangas 297-499-111-0) on toiminnanharjoittajan omistuksessa ja ottotoiminta siellä jatkuu. Palokankaan alueelle tullaan hakemaan ympäristölupaa murskaukselle sekä uutta maa-aineslupaa, jossa alin ottotaso on +112. Ottoalueen länsipuolisella kiinteistöllä (Sorapenger 297-499-15-469) ottotoiminta on päättynyt ja kiinteistöjen rajalla oleva rintausta tullaan tasaamaan niin, että luiskaus alkaa vanhan rintausten alahelman tasosta (noin +120).

Ottotoiminnan jälkeen alue palautuu metsätalouskäyttöön. Alue jälkihoidetaan ja maisemoidaan. Ottoalueen pohja muotoillaan niin ettei alueelle lammikoidu vesiä ja ottamisalueen leikkaukset luiskataan kaltevuuteen 1:2 tai loivemmiksi. Ottoalueen muotoilussa käytetään ottoalueen reunoille läjitettyjä pintamaita. Alueelle tuodaan myös humusmaata kasvualustaksi. Maisemoidulle alueelle puuston uusiutuminen tapahtuu pääosin luontaisen uudistumisen kautta. Tarvittaessa taimettumista tehostetaan istutuksin.

Viimeistelyä voidaan tehdä sitä mukaa, kun ottaminen etenee. Suurin osa viimeistelystä jää kuitenkin ottamistoiminnan loppupuolelle tai päätösvaiheeseen.

Ottamistoiminnan päätyttyä tai luvan umpeutuessa alueella pidetään valvontaviranomaisen kanssa loppukatselmus.

Toiminnan aloittaminen

Lupaa haetaan toiminnan aloittamiseksi ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 5.5. – 11.6.2021 Kuopion kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla. Hakemuksen vireillöolosta on tiedotettu lisäksi kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internet-sivuilla.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri- vastuualue on todennut 3.5.2021 lausunnossaan seuraavaa:

” Ottamisalueen liittymissä (maantie 577) tulee huolehtia riittävästä liittymänäkemistä (tarvittaessa puuston raivaus). Maantien liittymäalueet tulee pitää puhtaana kiviaineksesta, joka kulkeutuu liittymän suunnasta tai tippuu kuormista.

Liikenne- ja infrastruktuuri- vastuualueella ei ole maa-aineslupahakemukseen muilta osin huomautettavaa. ”

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat vastuualue on todennut 30.7.2021 lausunnossaan mm. seuraavaa:

”Toiminta-alueen länsi- ja kaakkoispuoliset osat Loutteispuroa ovat yksityismailla sijaitsevia luonnonsuojelualueita. Lisäksi osat Loutteispuroa kuuluvat Natura 2000 -ohjelman kohteeseen F10600078 Loutteisen-Kuikkasuon-Tarpisen alue. Lyhin etäisyys luonnonsuojelualueeseen on 37 metriä ja Natura-alueeseen 25 metriä.

Loutteispuron varressa on ko. kiinteistön eteläkärkeen rajautuva soidensoojelun täydennysehdotuksen aluevaraus, josta on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualue lähitulevaisuudessa. ELY-keskus katsoo, että kiinteistön eteläkärjen ja ajotien välinen n. 30 m levyinen alue tulee säilyttää puustoisena suojavaikutuksen aikaan saamiseksi. Tämä olisi myös maa-aineslain 3 § näkökulmasta perusteltua, koska maa-aineksia ei saa ottaa vesistön rantavyöhykkeeltä ilman asema- tai yleiskaavan ottomerkintää.

Hakemuksessa on todettu kallion pinnantason sijaitsevan ottoalueella noin tasolla +112,0-114,0 m mpy. Kuitenkin ottotasoksi on ilmoitettu +112,0 ja keskimääräiseksi pohjaveden pinnantasoksi +106,30 m mpy. ELY-keskus arvioi saatavilla olevien tutkimusten perusteella, että ottoalueella kallion taso on noin tasolla +112,0-114,0 m mpy. Alueella muodostuva pohjavesi ei varastoidu pitkäaikaisesti ottoalueelle, vaan kulkeutuu alueelta kallion pintaa pitkin kaakkoon kohti vedenottamon ns. kaappausalueelta ja kohti vedenottamo. Ottoaluetta lähimmässä pohjaveden havaintoputkessa P34/18 pohjaveden pinnantaso on tasolla noin +114,0 m mpy. Tähän perustuen pohjaveden pinnantaso ottoalueella on tiedossa olevien pohjaveden pinnantasojen ja kallion pinnantasojen perusteella hetkellisesti vähintään edellä mainittu +114,0 m mpy. Näin ollen ELY-keskus toteaa saatavilla oleviin tutkimuksiin perustuen, että alin ottotaso alueella tulee olla alimmillaan tasolla +118,0 m mpy.

Maa-ainesten ottaminen pohjavesialueella edellyttää, että toiminnan aiheuttaman pohjavesiriskin takia toteutetaan pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua. Pohjaveden virtaussuunta kallion pintaa pitkin on

toiminta-alueelta kohti kaakkoa ja tutkimusten mukaan toiminta-alueen kaakkoispuolella kallion pinnantaso alenee niin, että myös pohjavettä esiintyy enenevässä määrin. Toiminnan mahdollisten pohjavesivaikutusten tarkkailua varten on toiminta-alueen kaakkoispuolelle (esimerkiksi toiminta-alueen itäpuolella sijaitsevan supan länsipuolelle) asennettava uusi pohjaveden havaintoputki.

Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta. Pohjaveden laatu näyte on otettava asennettavasta pohjaveden havaintoputkesta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavien laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiniinijakeet C5-10). Pohjavesinäytteenotto on tehtävä sertifioidun näytteenottajan toimesta.

Toimintaan tarvittavista laitteistosta ja kalustoista mahdollisesti aiheutuvat vuodot maaperään on estettävä jo ennalta asianmukaisilla suojauksilla ja muilla varotoimenpiteillä. Nestemäisten polttoaineiden, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden varastointialueet sekä kuljetus- ja maansiirtokaluston paikoitus ja polttonesteiden jakelupaikka on sijoitettava tukitoiminta-alueelle.

Tukitoiminta-alue on varustettava vettä heikosti läpäisevällä pinnoitteella tai suojakalvolla. Mikäli alueella säilytetään öljytuotteita, on säiliöiden oltava kaksoisvaipallisia tai ne on sijoitettava niiden tilavuutta vastaavaan katoksella varustettuun suoja-altaaseen. Polttonesteiden jakelulaitteistossa on oltava järjestelmä ylitäytön estämiseksi. Toiminta-alueelle on suositeltavaa tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta.

ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksessa ole esitetty sellaisia erityisiä perusteluja toiminta-ajan pidentämiselle, että toiminnalle voitaisiin pohjavesialueella myöntää lupa pidemmäksi aikaa kuin maa-aineslaissa todettu enimmäisaika 10 vuotta.

Jälkihoitotoimenpiteenä on alueelle muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle. Kasvillisuus tulee palauttaa alueelle istuttamalla ja siementämällä. Pohjois-Savon ELY-keskus suosittelee jälkihoitotoimenpiteiden toteuttamista heti toiminnan sen salliessa. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä ennen lupa-ajan loppumista.

Pohjois-Savon ELY-keskus korostaa, että toiminnanharjoittaja on aina vastuussa pohjavedelle aiheuttamastaan vahingosta.

Pohjois-Savon ELY-keskus katsoo, ettei toiminnalle ole estettä, mikäli edellä mainitut sekä liitteenä olevat asiat otetaan toiminnassa ja lupamääräyksissä huomioon."

Muistutukset

Hakemuksen johdosta ei ole tehty muistutuksia.

Hakijan kuuleminen

Hakijalle varattiin mahdollisuus antaa vastine lausunnoista. Hakija toteaa 24.9.2021 saapuneessa vastineessaan seuraavaa " Ely-keskus toteaa lausunnossaan saatavilla oleviin tutkimuksiin perustuen, että alin ottotaso alueella tulee olla alimmillaan tasolla +118.0 m mpy.

Kuljetus Taattola Oy tarvitse kiviainesta betonivalmistukseen, joka on parasta siinä pohjakerroksessa.

Varmistaakseen betonituontanto toiminta myös jatkossa toivoisimme, että lupa annettaisiin 15 vuodeksi sekä alin ottotaso olisi +114.0 m mpy koska viereisillä ottoalueilla alin kaivutaso on +114.0 ja +112.0 m mpy."

Tarkastukset

Alueella on käyty vuosittaisten valvontakäyntien yhteydessä.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Kuljetus Taattola Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle tilalla Halssi (297-499-15-479).

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 5,7 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 550 000 m³ltr. (MAL 11 §)
2. Alin ottotaso on + 118 m (N2000). Alimman kaivutason ja ylimmän havaitun pohjavesipinnan väliin on jätettävä vähintään 4 metrin paksuinen koskematon maakerros. (MAL 11§)
3. Lähellä Loutteispuroa, kiinteistön eteläkärjen ja ajotien välinen noin 30 m levyinen alue tulee säilyttää puustoisena suojavaikutuksen aikaan saamiseksi. (MAL 11§)
4. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Oton aikana jyrkät ottorintaukset on merkittävä selvästi ja varustettava varoituskyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)
5. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat. (MAL 11§)

Perustelut: Määräykset 1,2,3,4 ja 5 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan kannalta. Alkukatselmus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksella varmistetaan, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi merkintä helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa. Jyrkät rintaukset on merkittävä kunnolla maastossa liikkuvien turvallisuuden vuoksi. Loutteispuro

ron varressa on ko. kiinteistön eteläkärkeen rajautuva soidensuojelun täydennysehdotuksen aluevaraus, josta on tarkoitus perustaa luonnonsuojelualue lähitulevaisuudessa. Kiinteistön eteläkärjen ja ajotien välisen n. 30 m levyisen alueen puustoisena säilyttämällä puustoisena aikaansaadaan suojavaikutus. Tämä on myös maa-aineslain 3 § näkökulmasta perusteltua, koska maa-aineksia ei saa ottaa vesistön rantavyöhykkeeltä ilman asema- tai yleiskaavan ottomerkintää.

6. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat tulee hoitaa niin, että pölyäminen estyy. Alueita on tarvittaessa kasteltava. Toiminnasta aiheutuva hengitettävien hiukkasten (PM₁₀) pitoisuus asuin- ja loma-asuntokiinteistöillä ei saa ylittää valtioneuvoston asetuksen 79/2017 4 §:n mukaisia ilmanlaadun raja-arvoja.

Perustelu: Maa-ainesten varastoinnista ja käsittelystä sekä työkoneiden ja ajoneuvojen liikkumisesta alueella voi erityisesti kuivina kautena aiheutua pölyämistä. Myös tällaisesta hajakuormituksesta aiheutuvia pölypäästöjä on torjuttava.

7. Maa-ainesten ottoon liittyvää toimintaa saa tehdä arkipäivisin 6.00-22.00. Toiminnasta ja toiminta-alueelle suuntautuvasta liikenteestä yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää VNp 993/1992 mukaisia raja-arvoja.

Perustelu: Lupamääräyksessä on annettu raja-arvot melutasolle, joka toiminnasta yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa saa aiheutua ilman, että se aiheuttaisi terveyshaittaa ympäröivälle asutukselle tai loma-asutukselle.

8. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen suostumusta. (MAL 11§)

Perustelu: Lupamääräys on tarpeen maaperän ja pohja- ja pintaveden pilaantumisen estämiseksi.

9. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia. Polttoainevarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestävällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy- yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (MAL 11§)

Perustelu: Lupamääräyksellä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyjä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan öljytuotteita esim. työkoneissa.

10. Ottamisalueella ei sallita nestemäisten polttoaineiden, öljytuotteiden tai ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointia, koneiden ja laitteiden huoltoa, kiinteän ja nestemäisen jätteen varastointia ja hautaamista. (MAL 11§)

Perustelu: Määräyksellä varmistetaan, että vaarallisista jätteistä ja muista vaarallisista kemikaaleista ei aiheudu haittaa ympäristölle tai ihmisten terveydelle.

11. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloista. Arvioinnista on ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille. (MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskevassa jätehuoltosuunnitelmassa on sitovasti esitetty toiminnassa muodostuvien maiden käsittely. Suunnitelma on hyväksytty osana maa-aineslupahakemusta. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

12. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun aineksen määrästä ja laadusta.

13. Toiminnan mahdollisten pohjavesivaikutusten tarkkailua varten on toiminta-alueen kaakkoispuolelle (esimerkiksi toiminta-alueen itäpuolella sijaitsevan supan länsipuolelle) asennettava uusi pohjaveden havaintoputki. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava 2 kertaa vuodessa alueelle asennettavasta havaintoputkesta. Pohjaveden lautanäyte on otettava alueelle asennettavasta havaintoputkesta ennen toiminnan aloittamista, säännöllisesti toiminnan aikana (kerran vuodessa, mikäli ottotoimintaa on vuoden aikana ollut) sekä toiminnan loputtua.

Maa-ainesten ottotoiminnan vaikutuksia seurataan pohjavedestä seuraavin laatuparametrein: väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, CODMn tai TOC, nitraattityppi, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, öljyhiilivedyt (öljyhiilivetyjakeet C10-40 ja bensiinijakeet C5-10). Pohjavesinäytteenotto on tehtävä sertifioidun näytteenottajan toimesta.

Vuotuiset tarkkailutulokset on toimitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne-

ja ympäristökeskukselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. (MAL 11§)

Perustelu: Maa-ainesten ottaminen pohjavesialueella edellyttää, että toiminnan aiheuttaman pohjavesiriskin takia toteutetaan pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailua.

14. Toiminta-alueelle tulee tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Kaikkien alueella työskentelevien tulee perehtyä laadittuun suunnitelmaan.

Öljyvahinkoja varten alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tiivispohjainen paikka, johon saastunut maa voidaan väliaikaisesti koota. Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle. (MAL 11§)

Perustelu: Määräyksillä ehkäistään haitallisia ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

15. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta. (MAL 13a §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

16. Toiminnan päätyttyä alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle niin, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa. Maisemoidessa luiskat on muotoiltava mukailen luonnon omia muotoja, välttämällä yksitoikkoisia pintoja. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää ja luiskien kaltevuuden tulee olla suunnitelmassa esitetyn mukaiset. Rinteiden kaltevuutta voidaan maiseman elävöittämiseksi vaihdella niiden eri osissa. Lohkareita ja isoja kiviä ei saa haudata alueelle.

Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia. Alueelle on jälkihoitotoimenpiteenä muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle. Lisäksi kasvillisuus tulee palauttaa alueelle siementämällä ja istuttamalla. Jälkihoitotoimenpiteitä tulee tehdä alueella sitä mukaa kuin maa-ainesten ottamisen edistyessä niitä on mahdollista tehdä. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille lopputarkastuksen pitämiseksi. (MAL 11§)

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksillä voidaan varmistua, että alueelle ei jää toiminnasta peräisin

olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle ole. Samalla varmistetaan, ettei toiminnasta ole aiheutunut maisemakuvan turmeltumista ja että maisemoitu ottamisalue sopeutuu luontevasti ympäröivään maisemaan.

17. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 26 250 € euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 31.5.2032 saakka. Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvovan viranomaisen toimitamassa loppukatselmuksessa. (MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

18. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. (MAL 21 §, YsL 199 §)

Perustelu: Kyseessä on maa-ainesluvan myöntäminen alueella jo aiemmin harjoitetulle toiminnalle ja jonka aiemman toiminnan loppumisesta on vain vähäisesti aikaa. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, mikä estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut lupapäätökselle

Ottamisalueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alue on osa maa-ainesaluetta, josta on otettu maa-ainesta jo vuosikymmeniä. Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä geologisen muodostuman tai kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja.

Ottoalue ei ole juurikaan ympäröivää maastoa korkeammalla, joten vaikutuksia kaukomaisemaan ei juuri ole. Maisemakuvan muutos tapahtuu ensisijaisesti lähimaiseman muutoksena. Jälkihoitotoimenpitein alue palautuu metsätaloudekäyttöön. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Kiinteistön eteläkärkeen rajoittuvan, Loutteispuron varrella olevan soidensojelman täydennysehdotuksen aluevarauksen ja ajotien väliin jätetään noin 30 m levyinen alue. Näin ollen ottamisalueen ja ympäristövaikutuksille herkkien kohteiden väliin jää riittävä suojavyöhyke suojeltujen alueiden luontotyyppien ja lajien turvaamiseksi.

Lupamääräyksissä on edellytetty, että pohjaveden ylimmän havaitun tason ja alimman ottotason väliin tulee jäädä vähintään 4 metrin paksuinen suojamaakerros. Lisäksi nestemäisten polttoaineiden, öljytuotteiden ja ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointia ei sallita ottamisalueella. Pohjaveden laatua ja antoisuutta ei heikennetä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Kuopion kaupunki

Ympäristö- ja rakennuslautakunta

18.11.2021

24 §

Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Lausunnoissa esitettyjen vaatimusten huomioon ottaminen

Päätöksessä on huomioitu annetut lausunnot.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on **voimassa 31.12.2031**

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)
Kuopion kaupunki, maa-ainelupia ja maisematyölupia koskeva taksa (ympäristö- ja rakennuslautakunta 28.3.2019 § 28)

Maksut ja niiden määräytyminen

Luvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 6520 €. Käsittelymaksu perustuu maa-ainestaksaan (220 €/lupa + 0,0120 € x 525 000 m³ktr = 6520 €).

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassaolevan taksan mukaisesti 2625 € (0,005 € x 525 000 m³ktr).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Viiteaineisto

* 3417/2021 Sijaintikartta

Valmistelija
Mikko Sokura
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 40 718 2147

Päätösehdotus

Ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Lautakunta hyväksyy ympäristöjohtajan esityksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkittiin, että ympäristötarkastaja Sokura poistui asiakohdan käsittelyn jälkeen.

